

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת ... (שמות לה, ב)

... וזה בחינת: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת - 'תעשה' דייקא, כי על ידי שבת זוכין שתהיה המלאכה נעשית מאליה. כי עיקר קיום של כל ששת ימי המעשה הוא על ידי שבת, דהיינו על ידי השביתה והמנוחה של שבת, על ידי זה עיקר חיות ושפע וקיום של כל ששת ימי המעשה, כמו שכתוב (בראשית ב, ב): 'ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וכו', ודרשו רבותינו ז"ל (עיין רש"י): מה היה העולם חסר: מנוחה, בא שבת, בא מנוחה, כלתה ונגמרה המלאכה. כי עיקר קיום כל המלאכות אשר עשה ה' יתברך כביכול בששת ימי בראשית, הכל הוא רק על ידי המנוחה והשביתה של שבת. וזה בחינת: 'ויכל אלקים וכו' - 'ויכל' לשון רצון, כמו שכתוב (תהלים פד): 'נכספה וגם כלתה נפשי, וכמו שכתוב (שמואל ב יג): 'ותכל נפש דוד וכו', כי עיקר קיום ימי החל הוא רק על ידי הארת הרצון שמאיר בשבת. ובחינה זו צריך האדם לעשות כל המלאכות והמשא ומתן בששת ימי המעשה, לידע ולהאמין באמת שהוא אינו עושה כלל, רק הכל בכח ה', כמו שהזכיר אותנו ה' יתברך על זה, כמו שכתוב (דברים ח): 'פן תאכל ושבעת וכו', ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה וכו'.

כבהמה וכאילו אין בו שום דעת כלל, כמו דוד המלך, עליו השלום, שוודאי היה חכם אמתי, ואף על פי כן אמר: 'ואני בער ולא אדע, בהמות הייתי עמד', וכמבאר במקום אחר על פסוק: "אשר נתן אלקים חכמה בהמה", שהוא חכמה גדולה לעשות עצמו כבהמה, כי על ידי זה עיקר קבלת הדעת והמחין האמתיים, שאי אפשר לקבלם ולהמשיכם בשלמות כי אם על ידי צמצום המוח בקדשה, שזה בחינת שמישים עצמו כבהמה, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: אין התורה מתקיימת אלא במי שמישים עצמו כאינו יודע, ואז על ידי זה דייקא זוכה לקבל את השכל והמוח בהדרגה ובמדה. וגם כשמקבל איזה שכל ודעת, צריך לידע פעם שעדיין אינו יודע כלל, ועל ידי זה זוכה לקבל מוח ודעת חדש בכל פעם.

וזה בחינת מלכות דקדשה, שהוא בחינת מדה וצמצום הדעת, שזה בחינת בהמה בקדשה, שמצמצם דעתו כאלו אינו יודע כלל, ועל ידי זה דייקא עקר קבלת המחין והדעת, שהוא גדר האדם. וזה בחינת: "אדם ובהמה תושיע ה'", וכמו שדרשו רבותינו ז"ל, שערומין בדעת כאדם ומשימין עצמן כבהמה, היינו שמתרחקין לגמרי מכל מעשה בהמיות, ואז שכלם ודעתם בשלמות, ואף על פי כן משימין עצמן כבהמה, כי יודעים שעדיין הם רחוקים מתכלית שלמות הדעת. וזה בעצמו עיקר

שלמות הדעת, כי על ידי בחינת זה הצמצום זוכין לקבל בכל פעם מחין חדשים כני"ל. אבל הסטרא אחרא והקליפות מסיתין את האדם מהפך אל הפך, חס ושלום, כמו שנמצאים כמה בני אדם שמשקעים בכל התאוות, כאשר הם יודעים בעצמם, ועושים מעשה בהמה ממש, ואף על פי כן הם חכמים בעיניהם ונגד פניהם נבונים; בפרט הרשעים הגדולים המפרסמים, העוסקים בספרי חיצונים, אשר ברבוי זיהמת תאוותיהם הם גרוועים מבהמות, כמפרסם, ואף על פי כן הם חכמים בעיניהם וכו', אדרבא, רוצים להטיל מום בקדשים, וקורין את הכשרים והיראים אמתיים בשם כסילים ופתאים, ועליהם נאמר: "הוי חכמים בעיניהם ונגד פניהם נבנים", וכתב: "הנה בדבר ה' מאסו וחכמת מה להם".

וכמוכן הסטרא אחרא מהפכת ארחות ישר כני"ל, עד שנשתלשל ונמשך פגם הטעות הזה גם בין הכשרים קצת, שיש שעדיין לא יצאו לגמרי כלל ממעשה בהמה, ואף על פי כן הם חכמים בעיניהם ואומרים דעות זרות וחכמות שקר בדרכי עבודת השם, שזה בחינת החכמות הרבה של הבל המצויים עכשו בעונותינו הרבים, שהבעל דבר מתלבש עצמו במצוות ומעקם לב הרבה מישראל ומבטל אותם מתורה ותפילה על ידי החכמות וההמצאות החדשות, ובאמת כל המה מהבל יחד.

וכל זה מחמת הנוכח לעיל, שמהפכין האמת ועושים מעשה בהמה, ואף על פי כן רוצין לידע חכמות והמצאות, שכל זה הוא בחינת פגם המלכות והצמצום דקדשה הנ"ל, ועל ידי זה אין יכולין לקבל המוח והדעת האמתי בהדרגה ובמדה, ואז יוצא הדעת חוץ מהגבול, עד שנתעים ונבוכים על ידי זה בחכמות של שטות והבל; כי רק על ידי שמתרחקין באמת מכל מעשה בהמה, ואף על פי כן עושין עצמן כבהמה ומצמצמין דעתם בקדשה כני"ל, על ידי זה זוכין לקבל המחין בהדרגה ובמדה, שזה עקר תקון השכל כני"ל. (לקוטי הלכות - הלכות פיקדון ד - אות ד מתוך ספר אוצר היראה - יראה ועבודה - אות קמד)

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, מו)

... בעיר ברסלב, היה עשיר אחד שהיה מקרב לאדמו"ר זצ"ל, והיה לו בן יחיד ועשה שידוך עבורו עם נכדת הבעל שם טוב זצ"ל. וכשהגיע זמן הנשואין, באותו זמן נפטר אצל רבנו ז"ל ילד אחד, ונהג רבנו ז"ל שבעה מחוץ לעיר, כי שר לו דירה שם שהיה גן לפניו, יען לא היה בקו

כי צריכין לזכר זאת מאד מאד לבלי לטעות ולשכח חס ושלום לאמר בלבו שהוא בעצמו עושה איזה עשיה ועבדא, חס ושלום, כי זה בחינת כחי ועצם ידי עשה וכו'. רק צריכין לזכר את ה', כמו שכתוב (שם): 'וזכרת את ה' אלקיך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל, כי הכל בכח ה' לבד, והמלאכה נעשית מאליה, בבחינת: ששת ימים תעשה מלאכה וכו', בבחינת מלאכת המשכן, כי כל הליט מלאכות נעשין ונתברכין רק על ידי שבת, שאז הוא בטול כל הליט מלאכות על ידי שמקבלין אז הארת הרצון שמשם כל הפרנסה ... (עיין לקוטי מוהר"ן ב' - סימן ז')

וזה בחינת (תהלים קמז): 'לא בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה, רוצה ה' את יראיו. כי בתחילה מדבר המזמור מבחינת המשכת השפע והפרנסה, כמו שכתוב שם מקדם: המכין לארץ מטר וכו' ונותן לבהמה לחמה וכו', ואחר כך מפרש הפסוק שכל זה אינו תלוי חס ושלום בפעולות האדם, רק הכל ברצון ה' לבד. וזהו: 'לא בגבורת הסוס יחפץ לא בשוקי האיש ירצה, רוצה ה' את יראיו. כי עיקר השפע והפרנסה אינה על ידי השתדלות האדם חס ושלום בגבורת הסוס ובשוקי האיש שהולך ונוסע ומשתדל בשביל פרנסה, רק העיקר הפרנסה הוא רק על ידי הארת הרצון שממשיכין משבת לששת ימי החל. וזהו: 'רוצה ה' את יראיו, שעיקר הפרנסה הוא רק על ידי הארת הרצון ... (לקוטי הלכות - הלכות שבת ג' - ג')

אשר נתן ה' חכמה ותבונה בְּהֵמָה ... (שמות לו, א)
הבעל דבר והסטרא אחרא מהפכין כל דבר מהפך אל הפך, כמו שכתוב: 'המהפכים ארחות ישר' וכו'. כי באמת צריכין להשתמש בכל דבר במקומו ובשעתו בקדשה ובטהרה כראוי, היינו, כי באמת צריך האדם לזהר מאד שלא יעשה מעשה בהמה, חס ושלום, ובשביל זה השם יתברך חונן לאדם דעת, כדי שיתרחק על ידי זה ממעשה בהמה, כי הדעת, שהוא גדר האדם, הוא בהפך ממש מכל התאוות וכו', שהם בחינת כסילות ושטות ושגוון ומעשה בהמה ממש. וכשזוכה על ידי הדעת לגרש התאוות הבהמיות, אזי נתרחק ונתרומם שכלו, וכפי הכנעת התאוות הבהמיות, כן נתרומם שכלו, כי כשה נופל זה קם.

ואזי כשמגיע אל השכל, אז צריך הוא לידע האמת, שעדיין הוא רחוק מחכמה, בבחינת (קוהלת ז, כג): "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני", כי עיקר החכמה, שישכיל שרחוק ממנו החכמה, ואז צריך דייקא לעשות עצמו

החשך, מן הכפירה, מכל דבר רע. כופרים כאלה שהם מצחקים מכל התורה והם יהיו דתיים, צדיקים כאלה, קדושים כאלה. אוי, אוי, אוי...
אנחנו רק מדברים, אבל העניין של רבנו הקדוש זה עניין פלא שהוא לגמרי סוד מכל העולם, כל העולם כלם לא יודעים מה זה רבנו, הוא אמר: "אני סוד מכל העולם!" כלו סוד שלא נתגלה עדיין בעולם, זה עניין סוד שלא היה בעולם, סוד בפני כל הצדיקים, סוד, סוד, סוד. סוד כזה... "חידוש כמני עוד לא היה בעולם!" עוד לא היה חידוש כזה בעולם, חדש! זה רבנו הקדוש! כל הגדולים וכל החכמים וכל העולם כלם לא יודעים כלל מה זה רבנו נ נח נחמן נחמן מאומן. אפילו דיבור אחד אי אפשר לגלות. עניין רבנו הוא סוד מכל העולם! סוד! כלום לא יודעים ממנו, כל העולם! אמת כזה, חכמה כזה, תורה כזה...

הוא היה צדיק וחכם כזה שלא היה דגמתו, שלא היה כמוהו, והוא היה מצחק מכלם ואמר על עצמו: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם!" חכם כזה וצדיק כזה - אין בעולם! אין בעולם!

יש עוד ועוד מה לדבר אבל אני לא יכול לדבר, דברתי הרבה, אבל יהיה זמן שאני אספר מה שיש...

הגיע הזמן שיבוא הפיכה גדולה בכל העולם. קרוב הזמן שכל העולם יתקרב לרבי נחמן, כל העולם יתבטל לגמרי נגד כל דיבור ודיבור שלו. זה יבוא בקרוב שיגיעו כולם וירדפו רק לידע ולהאמין בתורה ובמצוות. רבי נחמן הוא הכל, כל התורה וכל החכמות!

קרוב הזמן שיתגלה בעולם דברים חדשים לגמרי, יבוא הזמן שיתחפף כל העולם. זה לא רחוק, זה קרוב, קרוב מאד שכולם יתהפכו לגמרי לגמרי. ... (המשך יבוא)

הבריאה, ולקח אתו את ר' חיים שרה'ס שישמש אותו שם. והנה העשיר הנ"ל טרם נסע לחפת בנו הלך עמו אל אדמו"ר זצ"ל לקבל רשות ממנו, וקבלו רשות ממנו ונסעו לדרום. בלילה ההוא הקיץ עצמו רבנו ז"ל משנתו ונטל ידיו ואמר לר' חיים הנ"ל: בא עמי. והלך עמו אל הגן ורץ שם רבנו ז"ל בין האילנות אנה ואנה, ור' חיים הנ"ל נפחד מאד כשראה זאת עד שנשמרו שערות ראשו. בתוך כך בא אליו רבנו ז"ל ואמר לו הראית: כי בא אלי הבעל שם טוב זקנו של הכלה, ואמר כי אינו חפץ בהחתן ורוצה לקח את החתן, והכלה היא יתומה. וכשמע ר' חיים הנ"ל זאת נתפחד עוד יותר, והוא עומד וארכבותיו דא לדא נקשן. ותכף בא אליו עוד הפעם אדמו"ר זצ"ל ואמר לו: פעלתי אצלו שלא יקח את החתן, רק שלא יהיה להם בנים, ואחר כך נכנסו אל הבית. והנה ממחרת בצהרים עמד ר' חיים בחוף וירא והנה שליח מיוחד מהמקנתים רץ לאדמו"ר זצ"ל וספר לו כי החתן נחלה בדרך ואי אפשר בשום אופן לסע עמו על החתנה, בכך יבקש רחמים בעדו.

ויאמר לו רבנו ז"ל חזר לדרךך החתן יהיה בקו הבריאה ויסעו עמו על החתנה ויעמידו החפה ומיד חזר השליח לדרכו ונתפלא מאד ר' חיים הנ"ל מחמת שידע מה שנעשה בלילה הקודמת, והחתנה היתה אז, אך נתקיימו דברי אדמו"ר זצ"ל שאמר לר' חיים הנ"ל שלא יהיה להם בנים. ודרו ביחד הזוג הנ"ל ובנים לא היו להם. ואחר כמה שנים אחרי פטירת אדמו"ר זצ"ל, השתדל הרב ר' צבי אריה מורה צדק מברסלב (שהיה חתן רבי חיים שרה'ס הנ"ל) שיתגרשו מחמת שחותנו הר' חיים ספר לו כל המעשה הנ"ל. והרב רבי צבי אריה בעצמו סדר להם הגט פטורין, ואחר כך היה לשניהם בנים. המעשה הזאת ספר הרב ר' צבי אריה ז"ל בעצמו (ועיין לעיל, בסעיף מ"ג (מזה)).

ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב לו) עטרת ראשי אשר כתר האמת על

מכתב

ראשו, הגדול וחשוב מאד בעיני ה' ובחר בו מכל ישראל ונתן לו נשמתא קדישא וחכמה עלאה להבין בשכלו האמת האמת, וכתר ברית עולם עם האמת, וחגר עצמו למלחמה בשביל האמת. בעבור זה עשה ה' פלאות גדולות וסיבב סיבות רבות, עד שנתבסס ונתבסס האהבה והיחוד הקדוש שלנו ונולד לנו בן זקנים, בן אמת, בן פלא, בן פז הנקרא בשם קדוש אבי הנחל, שהכל מתפלאים משתאים ומשתוממים על הילד פלא הזה, וכלם מקבלין אותו באופן נהירין, בחיבה וחדוה רבה, כי הוא זורק על ישראל מימי אמת טהורים זכים וצחים המטהרים מכל הטמאות והזממות,

היוצאים מהנחל נובע הממשיך אמת בעולם ומשפיל ומשבר ומבטל כל מיני שקר וטעות ושממנו תצמח הגאולה האחרונה. ה' ירפאהו וישמרהו מכל רע, מכל מחלה לארך ימים ושנים טובים אמן ואמן.

ה' היודע תעלומות הוא יודע כמה וכמה אני מצטער בצערך, ואת התפלות והבכיות מעמקא דלבא אשר אני שופך עליך לפני בעל הרחמים והסליחות שיחוס וירחם עליך וישלח דברו וירפאך ויבריאך בשלמות לחיים טובים וארכים, חיים אמתיים של אמונה ותשובה בלב שלם, בכח וזכות כל הקדושים יחידי הדורות ובראשם המנהיג האמת של דורותינו ושל כל הדורות הבאים, הוא רבנו הפלא עליון הנורא מאד נחל נובע מקור חכמה, רבנו נ נחמן נחמן מאומן.

אל יחר אפו בי שלא כתבתי עד הנה, כי זה זמן רב שהתגברו עלי מחלותי וכאבי בכל הגוף במעי וידי ורגלי וכו', לא עליך, וכחי הולך וחלוש מיום אל יום, והיה כי ירחיב לי ה' בחסדו הגדול והניח לי ממצוקותי, יהיו עיני ולבי תמיד לשמחו בהאוצרות שגילה לנו הנחל נובע.

צריך להתגבר בכל הכחות להרחיק העצבות ולהיות אך שמח תמיד במה שזכה לידע קצת מאור האורות הגנוז ונעלם כל-כך מכל העולם ושהוא רפואה לכל מיני חלאות, כי כל מיני חלאות באין מעצבות ומרה שחורה. זה עכשיו בעת עריכת מכתבי, הגיע לי מכתבו בצרופ תרומה על סך מאה לירות ישראליות, והיה לי מזה שמחה ונחת על שזכה להיות בעזרי לתומכני, והנני נותן לכבוד מעלתו הרם תשואות חן ורב תודות מעמקא דלבאי. ישלם ה' פעלו הטוב ויתן לו רפואה וישועה בגוף ובנפש לארך ימים ושנים טובים ויזכה לראות התגלות האמת בעולם, שיכירו וידעו כל יושבי תבל כי לה' המלוכה ומלכותו בכל משלה ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונו בלבב שלם. דברי עבדך אוהבך אהבת אמת, המתפלל תמיד בעד שלומך וטובתך בזה ובבא, מחכה ומצפה להתראות ביום ערב ראש השנה הקדוש בשמחה, בברכת שנה טובה ומאשרה.

ישראל דב אודסר

ארץ ישראל) מה שהי

עצות ותפילות

יתברך משלם לאדם מידה כנגד מידה הוא חסד גדול, כדי שיבין על-ידי-זה לפשפש במעשיו, ועיקר עניין זה הוא בארץ-ישראל (לקוטי עצות - ארץ ישראל, אות טז).

ארץ-ישראל הוא כלליות הקדשה שבכל הקדשות, ושם זוכין לצאת מטבעיות, לידע ולהאמין שהכל בהשגחה לבד, שזה כלליות הקדשה, ועל-ידי-זה יכולין להדמות אליו יתברך ולהבדיל בין האור ובין החושך, ואז יכולין לספר ספורי מעשיות של צדיקי אמת, כי יודעין להבחין בין מעשיות של צדיקי אמת להפוך, ואז זוכין לטהר המחשבה על-ידי ספורי מעשיות של צדיקים ולהמתיק הדינים, ועל-ידי-זה נצולין מכל הצרות (לקוטי עצות - ארץ ישראל, אות יז)

... ועזרני והושיעני לכסף ולהשתוקק ולהתגעגע תמיד לבא לארץ ישראל, ואזכה להמשיך עלי קדשת ארץ ישראל תמיד, ועל-ידי-זה אזכה לאמונה בשלמות, להאמין באמונה שלמה בהשגחתך תמיד. ותוציאני מטבעיות לגמרי, שאזכה לידע ולהאמין שאין שום דרך הטבע בעולם כלל, רק הכל בהשגחתך לבד, כי גם הטבע בעצמה מתנהגת בהשגחתך תמיד, ואתה משנה הטבע בכל-עת על-ידי הצדיקים אמתיים שבכל דור ודור שעושיין חדשות ונפלאות בכל דור כאשר שמענו מאבותינו (לקוטי תפילות - תפילה קה).

(מ' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

שיחות

... יש עוד ועוד ועוד ועוד, אי אפשר בפעם אחת לדבר, זה פלאות, פלאות כאלה שלא יודעים כלום, לא יודעים כלום. יהיה עוד זמן שאני מקוה לשם, אולי אזכה להתגבר בתפלות ולהמשיך ולספר מה זה רבנו הקדוש. יכולים לגווע מגדל החיות של כל דיבור שגילה רבנו הקדוש בעולם, כל דיבור שלו הוא מעיין, הוא ים החכמה, הוא מעיין. לא יודעים כלל מה זה. 'ספורי מעשיות' - אפילו דיבור אחד מי יודע? אין העולם יודעים כלל מה זה רבנו. טיפה מן הים, אפילו טיפה מן הים לא נדע מי הוא! העולם לא יודעים כלום מה זה ברסלב! מי יוכל להכניס בעולם דבר כזה? כלו חדש, כל דיבור שגילה. 'לקוטי מוהר"ן' - אין!

אתה עתונאי - קח ה'לקוטי מוהר"ן' ותראה מה שזה! תתבטל לגמרי! תראה ה'לקוטי מוהר"ן', תראה ה'לקוטי תפלות', תראה את הספרים שלו, תראה את הדבורים שלו, תשפיל את עצמך להאמת. סתם לדבר? קח כל הספרים ותשים לב ותקרא תמיד ותראה קצת מה שיש לנו עכשיו בעולם, זה נורא מאד, זה כח כזה שיאיר כל העולם, הוא יוציא כל העולם מן